

تاشينك
روزنامه
سیمری

TACHINK.
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՑ.	ԾՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40 1/2	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	80	40 1/2	20
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13	30

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆԿ»
Հ. ՄԱՄՈՐԻԱՆԻՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԵՒ ԾԱՄԻ ՄԱՐԿԱՆ ՉՆՁԻՆ

Հայոց Պատրիարքին նոր Վարչապետի տալիք առաջին պաշտօնական այցելութեան առթիւ անհամբեր կրօնականները, որ նոր Վարչապետին և Հայոց Պատրիարքին միջև, ինչպէս Պատրիարքարանը կը խոստանար, փոխանակութիւն քաղաքական տեսութիւններ և խօսքեր, որոնք առնու- լով ինքնին կառավարութեան և Հայ Ազգին միջև գոյութիւն ունեցող կարգ յարաբերական խնդիրներու հետ:

Այդ այցելութիւնը տրուած է արդէն: Ս. Պատրիարքին, ընկերակցութեամբ Բաղաք. Ժողովոյ Ատենապետին, Կրօն. Ժողովոյ ներկայացուցիչներու և այլ պատ- ճարարներու, իր փոքրիկ շքախումբով ներկայացած է Վարչապետ Սայիտ Հալիմ Բալային որ, աւելորդ է ըսել, սիրալի- թեղութեամբ մը ըրած է, քանի որ նախապէս չէր կրնար ընել և երես դար- յան:

Քանի մը քաղաքավարական ձեւերու փոխանակութենէ վերջ, իրարու ճակ ու լիցք հարցնելէ ետք անշուշտ, խօսակցու- թիւնը դարձած է Հայկական խնդրոյ մա- թիւ: Բանի որ չէր կրնար չի դառնալ, և Բարձրագոյնութիւն Մեծ-Ալեքի թայ առթիւ ապահովուցած է Ն. Սրբ. Թաթևաճի Հայոց Պատրիարքը թէ՛ ինքը իր անձնական պիտի չունէ, այլ գործի մէջ ունեցած ընթացքով պիտի ցոյց տայ իր անհաշիւ վերաբերութիւնը Հայոց հա- յաւ Ապահովուցած է թէ իր բոլոր ու- լորութիւնը և Գանձերը պիտի նուիրէ այս հարցին նպատակով լուծման համար: Լուստած է թէ ամէն անգամ որ դի- նակ մը պէտք ունենայ Ն. Սրբապետ- թիւնը, կրնայ դիմել, և ինքը հաճողով փոխ ընդունի Հայոց Հոգևոր Պետը՝ և փոխ ջանքով գործադրուի:

Ս. Պատրիարքը պարագային համե- թա պատշաճ պատասխաններ տուեր է և պա իր շքախումբով վերադարձեր է, այցելով նոյնպէս Ներքին գործոց նո- ղը տիր նախարար Թալէաթ պէյին, որ ը- յի յետոյ թէ՛ իր հայասիրական ձգտում- ները անտարակուսելի են՝ նոյնպէս խոս- ապեր է Հայկական նահանգներու հողա- յին և ապահովութեան խնդիրներուն փու- թով վերջ տալու համար կարուկ կար լաղրութիւններ և հրամաններ տալ Գա- լապիին իշխանութեանց:

Ան ընդամենը՝ այդ մեծաշունչ այ- յելութեան:

Աստուածնիք սիրէք, դուք բան մը անկցա՞ք այդ այցելութիւնէն, ես բան մը չի անկցայ, ինչ միզոյս ձեռնկեմ:

Նա այս տեսակցութեան համար, գի- յէք, ինչիւր եղան օրեր առաջ, Պատ- թարարանի չըմանակներուն մէջ. ա- ռանին ժողովներ գումարուեցան, որ- ղնպի ճշգրիտ թէ Պատրիարքին ինչպէս փոխ ներկայանայ, ինչպէս պիտի վար- ղէ և ինչ չափուած ձեւուած խօսքերով պիտի բանայ իր հրաշալի բերանը և ընէ ինչպիսի խնդիր խօսքեր, որ այդ մե- լաղորդ այցելութիւնը ըլլայ պաշտօնա- կան:

Այն թէ ո՞ր կը կայանայ եղբի բոլոր պաշտօնականութիւնը:

Քանի մը քիչէ եղած պատմախախ- թաքերու ու ձեւականութիւններու մէջ, ես մենք ալ կը կարծենք թէ բան մը չի կրնար կոր, և գործի վրայ ենք: Ասկէ վերջ ինչ հարկ կայ նոյն իսկ այցելու- թիւն տալու և ընդունելու աւելորդ զան-

մեծներու, քանի որ քիչէներով ալ կա- ռի ինչ փոխանակել այսպիսի պաշտօնա- կան այցելութիւնները:

Դիտելին որ, մանաւանդ այս օրեր, թէ՛ Վարչապետին և թէ՛ բոլոր կառա- վարական պաշտօնեաներու գլուխը կրակ կը վառէր՝ նախորդ Վարչապետին սպան- նութեան հետեւանքով. Ատեն ունէ՞ին մարդիկը Հայոց Պատրիարքին և Հայոց ցաւերը մտիկ ընելու:

Հապա ինչո՞ւ այս այցելութիւնը և և մանաւանդ թէ ինչո՞ւ կանխաւ պատրաս- տուիլ բաներ մը չըսած դուրս ելլելու: Մենք քիչ մը չենք նմանի որ տեսակ մը մարդերուն, որոնք սուգի տուն մը այցելու կերթան «գլուխներդ ողջ կենա» ըսելու, բայց իրենց ամբողջ նպատակը միայն այդ չըլլար, այլ սուգի տան տիրոջ վրայ աւելի մըն ալ կուենան փր- ցելնելը և իրենց պահանջը ներկայացնե- լու համար բաներ մը կը լըլճեն ու կը ծածկեն կէս բերնով, և դուրս կ'ելլեն, ամենէն վերջը մտածելով թէ՛ ասանկ ժա- մու մը մէջ առնելիք ուղիւ պարզապէս խալիմ ուտել է:

Ուրեմն ինչո՞ւ այս այցելութիւնը, որ կէս պաշտօնական և կէս ալ պահանջա- տիրական բնոյթ ունի:

Պաշտօնական՝ որովհետեւ՝ ատէ՛ծ սա քին օլմասըն:

Պահանջատիրական՝ որովհետեւ՝ առնե- լով իրենք ալ ուղղութիւն կերպը և ժա- ղը չգիտցող սպաններ ենք:

Եւ կէ՛կ կարծենք դեռ թէ մեր՝ կառա- վարութեան հետ ունեցած յարաբերական վիճակը, յուսատու հրաշալի արդիւնք- ձեր պիտի կրնայ տալ:

Կարծես թէ մեծ բան մը պիտի կոր- արցնէինք, եթէ Պատրիարքին իր այդ այցելութիւնը չի տար, կտմ զլանար: Կարելի է որ, Վարչապետին չափազանց չըսողուած ըլլալուն հետեւանքներով, նոյն իսկ մեր այդ չունեցալիք այցելութիւնը աննկատ անցեւեցաւ և նոյն իսկ այսօր չի յիշուի թէ Պատրիարքին այցելեց թէ ոչ, և ինչ խօսակցեցաւ:

Բայց պէտք է եղբի որ այցելութիւն տայինք և տուինք:

Ատէ՛ծ սաքին օլմասըն, էֆէնտիմ:

Այս առթիւ գիտէ՞ք միտքս ինչ կ'ի- նայ. Եգիպտոսի նախկին Առաջնորդներէն Իւթիմէնան Վարչապետին (այժմ Արք. Սպիկ) և Եւրոպայի հոգևոր հովիւ մէկ բաւական պատմութեամբ պաշտօնական օրերու մէջ իր տուած պաշտօնական այ- ցելութիւններու մասին Եգիպտոսի Ատի- վին:

— Ինչ կ'ընէք, ի՞նչ կը խօսէք, Հայր Սուրբ, երբ Ատիվին այցելութեան կեր- թաք ասանկ պաշտօնական օրերու մէջ, իբր Եգիպտոսահայոց պաշտօնական ներկա- յացուցիչ:

— Ինչ պիտի ընենք, օրհնած, ա՛յն, ինչ որ ուրիշ հոգևոր պետեր և պաշտօ- նական բոլոր անձնաւորութիւնները կը- նեն: Ատիվը նստած կ'ըլլայ իր ընդունե- լութեան ընդարձակ գահին մէկ հե- ռաւոր անկիւնը՝ չըբապատուած օտար զեպպաններով և անոնց հետ խօսակցելով:

Այդ դահլիճը ունի երկու կողմնակի զոռ ներ, որոնցմէ մէկէն՝ իրարու ետեւ ետեւ ուղտի կարաւանի նման դահլիճ կը մտ- նեն բոլոր այցելուները և կարգաւ փամա- մը կը քաշին և միւս դռնէն դուրս կ'ելլեն, առանց Ատիվին նկատուելու թէ իրեն այ- ցելութեան եկողը ո՞վ է, անիկա մեր ե- ռեան անգամ չի նայի և մեզի չի տեսնե- րանգամ, ու այսպէս դուրս ելլելով մեր տեղերը կը վերադառնանք: անս թէ ինչ կը նշանակէ պաշտօնական օրերու մէջ մեր

պաշտօնական այցելութիւն ըսուածը:

— Հապա ուրեմն ինչո՞ւ կայցելէք, Հայր Սուրբ:

— Էֆէնտիմ, չէ՞ք գիտեր, ատէ՛ծ սա քին օլմասըն, կըսեն խօսք մը կայ:

Ու այս խօսքը գոնէ Արչարունի Պատրիարքին ալ գիտցած ըլլալու էր Դէրբ վարդապետ Իւթիմէնանի մը չափ (ականջը խօսի) և փոխանակ ուրիշ մտ- քերով և պարտապահալի ու առնելիք ուտի նման իր պաշտօնական այցելու- թիւնը միայն տալով դուրս ելլելու, ու- ռիշ բան խառնելու և լըլճելու չէր ա- սանկ, որուն քիպար բառով մը քէփէգէ ըլլալ կ'ըսեն...

Ասոր կըսեն Երկնէր երկին և երկիր... և ծաւ մուկն չնչին...

Ա.Վ.Ս

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԷՁ

«Թէրմիման Հագիգաթ»ի մէջ երկար ողբերգական մը կ'տողէ Անմէտ Աղայէֆ, նախ կ'ընդունի երկրին աննպաստ վիճակը, Հայոց կրած անտանելի հարստահարու- թիւնները, բարենորոգմանց պէտքը կ'ըն- դունի, բայց ամբողջ երկրին համար, հա- յոց հաւատարմութիւնն կ'գովէ, սակայն անհամբար համբերութիւն կ'իշխէ, յետոյ կը յարձակի Պօղոս վաշա Նուպարի դէմ, ա- նոք յանձնած պաշտօնին հիման վրայ կը ծանրանայ, անոր իրաւասութիւնը կաս- կածի տակ կ'ուզէ ձգել, թրքատեաց Պէ- քսիքին հետ գործակցելու ու անոր միջո- ցաւ Հոնտօնի դեսպանաւորութիւն իշխա- տալը մը յանձնած ըլլալուն դէմ կ'զդէ, յիշատակագրով պահանջուածներու վրայ քննադատութիւններ կ'տեղադնէ, վերջա- պէս՝ եղբայրացութիւն, պէտք է որ հայերն կառավարութեան դիմեն ու անոր ապա- լելին բարենորոգումներու համար ու համոզում գոյացնեն թէ օտարներու մաս- նակցութիւնն կամ հակակշիռն ան- հարին բան մըն է ու արժանապա- տուութեան դէմ ընդվիզուել մը թուրք կա- ռավարութեան համար:

Ա.Մ.Է. . . .

Սովորական ասացածքներ, հասա- րակ տեղիքներ, ուղեցիկըստներով յան- կերպարին խոստումներ, անպարարական դարձեւածքներ, աչքկապուկի սովորական դարձած խաղեր, իրենց գրածին իրենք ալ համոզուել գոյացնելու չափ ալ արիւն- թիւն ու կորովամտութիւնէ գուրկ...:

Հիմակ ելնել այդ Անմէտ աղային, չէ՛ մեղայ, պէյին, կէտ առ կէտ պատասխան տալ չարժեք, յանկերգ մըն ալ իսկ պիտի ըլլայ, ասկից զատ աւելորդ յոգնութիւն մը, այս տաք օրերուն մանաւանդ...:

Ինչպէս կ'երեւի ու այս մասին ո՛չ ի՛նչ հաւատարմայն ալ ապահով եմ, ձեռքս խղ- ճիս վրայ դրած, որ մեր թուրք հրապա- րակագիրներն որոշած են աւելի ճիշտ, ուստած են, մեր ուղեւորները, պահանջա- ձերը, փոփաքածները չհասկնալու, խօսք մէկ ըրած են ըմբռնել չուզելու, որովհե- տեւ այդպէս կ'պահանջէ իրենց ու իրենց նմաններու անձնական շահը...:

Երբ տանուաճիք մը անկողի կ'գտնուի իր անհ կարեւոր նորոգութեան ու կ'իշ- ղու գայն անխնամ ու փրչելու վիճակին մէջ, միթէ վարձակալին հոգն է՝ այդ հաստ գլուխ տանուաճիքին խեղճը գլուխը բերելու, երբէ՛ք, կ'իշողու կ'ելնէ ան- սոքան, իսկ երբ այդ տունն Եւրոպայի մէջ է, գիտէ՛ Աղայէֆ աղաս թէ ինչ կ'ը- նէ հոն քաղաքապետութիւնը, ըսեմ ձեզի, տան նորոգութիւնն մինչև անգամ ներկն կ'ընէ, տունը ինք վարձու կուտայ, վարձ-

քըն ինք կ'գանձէ, ըրած ծախսերն վար կ'ընէ ու մնացածը տան տիրոջ կուտայ...:

Հասկցա՞ք բերած օրինակս, անոր ու- զին ըմբռնեցի՞ք, սպահովապէս ոչ, նոյն իսկ եթէ ըմբռնած ալ ըլլաք, չպիտի ու- զէք այդպէս ցոյց տալ, ուստի բացորոշ խօսինք:

Տունը Թուրքիան է, տանուտէնը դուք էք, մենք ալ վարձաւորն ենք, մեր բը- նակած տունը ոչ թէ փրչելու, այլ աւե- րակ դառնալու վրայ է, կ'պոռնք, կը գոչենք, կ'պաղատենք որպէսզի նորո- գութեան սկսիք, դուք խուլ ականջ կը ըլլաք և համբերութեան լայն լայն յոր- դորներ կ'կարգաք մեր զլխուն, մենք կը պատասխանենք թէ մեր բնակած տան չորս կողմի չըջապատները փրչած ըլլալով վայրի գազաններ ներս կը մտնեն և մեր ընտանի կենդանիները կ'յոշոտեն, գո- ղեր կուգան և մեր կարասիները կ'տա- նին, և դարման մը կուզենք ձեզմէ, ու- ըրովհետեւ դուք ճարտարապետութեան տարրական կանոններուն անգամ ծանօ- թութիւն չունիք, կ'առաջարկենք որպէս- զի եւրոպացիներ բերէք անպապէս չէն- քերու շինութիւններն ընելու, դուք կը պատասխանէք թէ եւրոպացի չէք ուզեր և այդ ձեր փափուկ արժանապատուու- թեան կ'ըսի, բայց քանի որ ճարտարա- պետութիւն չգիտէք ինչպէ՞ս պիտի ընէք նորոգութիւններն, ասոր պատասխան չէք տար այլ կ'խոստանաք քան տարներէ աւելի... արդ երբ տարիներէ ի վեր կ'իշոս- տանաք ու գործի չէք սկսիր զանազան բարուրանքներով, ինչո՞ւ կուզէք որ ձեր նոր խոստումներուն հաւատ ընծայենք և համոզուինք թէ դուք աստի էք բան մը ընելու...:

Բայց փաշա Աղայէֆս, ուրիշ կարեւոր բան մըն ալ կայ, զոր պէտք է գիտնաս, և եթէ չգիտես՝ սորվիս:

Այս մեր քայքայուածի հասած ներկայ չէնքերուն՝ ասկից տարիներ առաջ նո- ղոգութեան համար եւրոպացիներ իրարու զրամ տուած է, երբոր դուք չաճապարէք ցոյց տալու ձեր ճարտարապետութեան աստիճանացոյցը, և մեր պաղատանքներուն մտիկ չընէք զանոնք ժամ առաջ նորոգե- լու, այն ատեն ոչ թէ մեր կողմէ թիւա- դրուած ու ձեր կողմէ հրաւերութիւնք ճար- տարապետները պիտի գան, այլ եւրո- պացիի կողմէ որոշանելու և կարծեմ թէ այն ժամանակ շատ ոչ պիտի ըլլայ և գործը գործէն անցած...:

Ինչպէս կ'ըսէք, Աղայէֆ էֆ. թէ և միզի ճակատագրուած է ձեզի հետ կուշտ կուշտ ապրիլ, բայց այդ ճակատագրա- կանութիւնը մշտնջենաւորել մեզմէ կա- խում չունի, ոչ ալ ձեզմէ, այս լաւ գիտ- նալու էք, որչափ ժամանակ որ պիտի գլուխ պիտի մնաք...:

ԵՈՒ

ԱՐՁԱԿԱՆԳ

ՀԱՅ ՍՐՁԱՆԱԳՈՐԾՆԵՐԸ

Իզմիր հպարտ պէտք է ըլլայ իր ծո- ցէն հայ անհետագէտներ հանելու, ծանօթ արձանագործ Տիար Յակոբ Փա- փաղեանէ յետոյ անա նոր տաղանդ մը որ կատարելագործուելու վրայ է՝ Տիար Զարեհ Պէտրեան որ արձակուողի առ- թիւ դարձած է հայրենիք, իր ընտանեաց օտ անցնելու համար:

Յաւալի բան մը եթէ կայ սակայն, ինչպէս անցեալ օր կ'ընէր Տիար Յակոբ Փափաղեան՝ Իզմիրի մէջ գեղարուեստի հաշակի պակասն է, այնպէս որ բացի ու- թոյ կարգ մը գործերէ, ժողովուրդն ան- տարբեր է ղէպի արուեստն և քաջակերիչ

հանգամանք մը չունի, այն թերին իրաւ է որ ժողովուրդէն աւելի երկրին հանգա- մանքին վերագրելի է ժողովուրդը մա- մանակ չունի գեղարուեստով գրադել-ւ եթէ ուզէ իսկ պարագայներն թողաւու- չեն ըլլար և աւելորդ պերճանք մը կ'ըստ- նայ արուեստին:

Տիար Փափագեան որու կերտած գոր- ծերը նոյն իսկ Եօսոյ մէջ այնքան հեա- ման առարկայ դարձած են, իր ստղանդն ի գործ դնելու ապարդէշը չունի և ստիպ- ուած է սահմանափակելու իր ունեցած թոխներն, որոնք կրնային մեծամեծ հա- մեմատութիւններ ստանալ և զինք տնհա մեծատ բարձրութիւններու տանիլ:

Գալով Տիար Զարեհ Պէյիւքեանի թէ և ղեռ ուսանող բայց արդէն սկսած է ի յայտ բերել իր ընդունակութիւնն և ար- ուեստագէտի կարողութիւնը: Երեք տա- րի առաջ կառավարական նպատակով Հոռմ կ'ուղևորէր և տեղւոյն ահազէրի և ղե- ղարուեստական վարժարանին մէջ կ'սկսէր իր ուսման և առաջին մրցանակ կ'ստա- նար ճարտարագիտական ճիւղին մէջ, յե- առայ Խաթաթ-Թուրք պատերազմին առթիւ կ'ստիպուէր Բարիզ մեկնել և հոն էքզի- սից պողատի դասընթացքներու հետեւիլ, իր շինած գրեթէ բնական մեծութեամբ մերկ աղջկան մը արձանին համար երկ- րորդ մրցանակ շահած է և անոր մէկ զուլէն էթիւտը ընդունուած է Սօսիէթէ նախօնաւ տը Պօզարի մէջ Բրթի Բաշէի ցեղատարին մէջ, ինչ որ մեծ յաջողու- թիւն մը կ'սկսաւ երկրորդ տարուայ ար- ուեստագէտին համար: Տիար Զ. Պէյիւք- եան յառաջիկայ տարի պիտի, շարունակէ նոյն վարժարանին մէջ իր ուսմանը և երկու տարուան չըջան մը ունի իր վկա յակնան ստանալու, ինչ որ սպանդաւոյն պիտի յաջողի, այժմէն ցոյց տուած ըլ- լալով իր կարողութիւնները:

Հանոյքն ունեցանք իր կերտած բոլոր գործերուն լուսանկարները տեսնել, մա- նաւանդ մրցանակի արժանացած գործե- րուն, որոնք խոստմնալից են և այժմէն ահեբեկ ցոյց կուտան թէ Տիար Պէյիւք- եան իր անդրանիկ ընկերակցին Տիար Յակոբ Փափագեանի նման կատարեալ արուեստագէտ մը պիտի հանդիսանայ:

ՆՃԱՆԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Հանոյքն ունի՞ք այսօր նոր նշանա խօսութիւն մըն ալ արձանագրելու՝ Տիար Յովհաննէս Ա. Աղամանի, Ազն. Օռ. Մեկնէ Յ. Սիւրխարեանի հետ որ տեղի ունեցած է Կիրակի օր Աղմուսի քաղաքի շաքարաւին մէջ ի Կեօքթէփէ երկու կող ման սզգականաց ներկայութեամբ Տիար Յ. Ա. Աղամանի Յ. և Ս. Համբարձում եան վաճառատան գլխաւոր պաշտօնեայ իր ուղիղ և կարող յատկութիւններով մեծ յարգ և համարումի արժանացած է ոչ միայն իր վաճառատան ալ նաև ընկերա- կան շրջանակներու մէջ, արժանանալով ազգային կամ կրթական ընկերութեանց մէջ գանձապահի փափուկ պաշտօնին, կարող համարակի, ազնիւ բնասորու- թեամբ օժտուած երիտասարդ մը՝ որ կ'ուենենայ բազմն նոյնքան համեստ, ա-

ռաքիւն և ազնիւ օրինորդի մը՝ Օռ. Մե- լինէ Յ. Սիւրխարեանի կապուելու, որ Ամերիկեան գոլէճի աշակերտուհի, վա- ղաւնութիւն մօրն նման նազելի և գեղունի, կոչուած է ընտանեկան տաքուկ բն մը կազմելու:

Սոքազուլութիւնս իր շնորհաւորութիւն- ները կ'ընկալէ խօսեցեալներու և Ա- ղաման, Սիւրխարեան, Այմելիքեան, Սիւրխարեան ընտանեաց սոյն ուրախա- յիթ պարգաւին:

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

«Հայ գրականութիւն»ի Մայիսի ամ- սաթիւը, Յունիս ամսուն հետ միասին ճոյն բովորակութեամբ պիտի հրատա- րակուի ներկայ ամսոյ վերջին, ի գիտու- թիւն իր բաժանորդաց պարտ կ'համա- րինք, մեր բարեկամին խնդրանք, ծա- նուցանելու:

Մեկնուի

Տիար Օննիկ Ծանփէրիւնի որ քանի մը օրուան համար իզմիր եկած էր երէկ մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղին Ապիւնիտի Տիրէ Տառա:

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Ազգ. երեսփոխան Տ. Վ. ԷՏ. ԹՈՐԳՈՍԵԱՆԻ Տօգթ. Վահրամ Թորգոմեան, Եղիշէ Եպս. Ի ղէմ ունեցած փորի ցաւը չի կրո- նալ պարտկելով, Ազգ. ժողովոյ մէջ ա- նոր հասցէին՝ վերաւորիչ խոսքեր կրէ, որոնք Միաբ. ընդհ. ժողովոյ կողմէն, Վհ. Հայրապետին ուղղեալ հեռագրաց պատ- ճէնները կը կարողացուին:

Թորգոմեան Էթ. մոռցա՛ւ, որ երեք ու կէս տարի առաջ, Վհ. Հայրապետի օժման հանդէսին Ազգին կողմէն ներկայ կուլէր ըլլալ՝ իբրև ինքնակոչ ներկայա- ցուցիչ: և այս փափաքը յայտնած էր Ե- ղիշէ Եպս. Ին, Ասիէ վերջ մոռցա՛ւ Վհ. Իզմիրեանին գրած նամակները և րրած թելադրութիւնները՝ Ազգ. և Երեսփոխանի խնդրոց մէջ կ'ընդունին ստեղծելու համար:

Կը մոռնա՞յ նաև որ Միսրոպ Լըզպ. Նշանեանին հետ թղթակցելով, պատճառ կը լինի վասնք խաղալիք ընելու, իրեն նախադրած կամ յանձնարարուած երկու հոգևորականներու, Հետաքրքրեցական վկայագիր իրեն՝ և իրեններուն պէտք է «բժիշկ. բժշկիւս գանձն քո»:

1913 Յունիս 1
Երեսփ. ղէմ

ՈՒՆՏԱՒՈՐ

ՊՈՂՈՍ ԽՏՐԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԺԱՐՏԱՐԱՊԵՏ

Տիար Պոլոս Խտրեան վկայեալ ճար- տարագետ վերջերս փոխադրած է իր գը- րտաբնակը բաւած Պաքըրճեան թիւ 34, ուր կը պատրաստուին շէնքերու յատա- կազիներ, կրկան շինութեան ծախքերու գնահատումներ, գոհացուցիչ պայմաննե- րով կ'ստանան շէնքերու կառուցումը, նաև ո՛ր և է հողի (ազարակներու, պար- տէզներու) եւ յատակագիծեր կ'աւտ- րաստուին ու նոյն իսկ փողոցներ բանա- լով մաս առ մաս վաճառելու գործեր կ'ըստանան:

50—10

ՄԱՆՄՈՒՆ ԶԵՎԷԹ ՓԱՇԱՅԻ ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՁ

Պօլսէն «Մաթէն»ին կը գրեն թէ՝ ձեռք անցուած գրութիւններէ և ձերբա- կայեալներուն խոստովանութիւններէն կը տեսնուի որ դաւադրութիւնը կազմակեր- պելու համար մէկ միջոցն Գրանք ծախ- սուած է:

* Ստովանութիւնը իբր կատակածի ձերբակալուած Միլիշի Զիւլիկ: Զիւլիկ թէ անուան ձեռք տուելու խուզարկութեան ենթարկելով գտած է հոն հարկաւորութիւն համազգեստ, Պուկար սպայի քիւնի չա- փէթ, պուկարական սուր մը, հարկաւ- պետներու յատուկ սև մուշամպա վրանոց մը, խազի գլխով գալթաք մը և շատ մը մանրանք գնդակ:

* «Սպասի» գրոյցի մը արձագանք ըլլալով կը գոչ որ, ամբաստանեալները որոշած են եղեր խմբագրել յիշատակագիր մը որ մանրամասնօրէն ցոյց պիտի տր- ուին իրենցմէ իւրաքանչիւրին յատկա- ցուած դերը և այն պայմանները, որոնց մէջ իրենք յանձն առին դաւադրութիւնը գործադրել: Անոնք համոզուած են ըսե- սելով՝ թէ կատակարութեան գրուի գրտ նուազները սփոխութ են ու ֆրանսիստ:

* Յունացի Պատրիարքարանի Պառն ժողովը առջի օր զբաղեցաւ վերջերս տե- ղի ունեցող բազմաթիւ Յոյներու բա- տարկութեան խնդրով, ժողովը հրահանգ տուաւ Պատրիարքարանի Գործակալութիւն և բանտին յայն քահանային որ երթան և բանտարկեալ իւրաքանչիւր Յոյն տեղե- կանան իրենց բանտարկութեան պատճառ- ները, Ասկէց զատ ժողովը որոշեց այս կարևոր խնդրոյն վրայ անգամ մը ևս խորհրդակցել:

* Իզմիրէն կը գրեն «Օսմանիշէր Լոյտ»ին թէ մինչև հիմա 40ի չափ կաս- կածելի անձեր ձերբակալուած են այս քաղաքին մէջ և ասոնցմէ շատեր Եգիպ- տոս աքսորուած են:

* Ամբաստանեալներէն ոմանք յայ- տարարեն են թէ Սպասիտտին պէյ այս դաւադրութեան յաջողութիւնը ապահ. վելու համար 1700 ոսկի ծախսած է:

* Ներքին գործոց նախորդ նախարար Տանիշ պէյ ևս անցեալ իրիկուն աքսոր ուած է:

* Ուշադրութիւն գրաւած է եղեր սա պարագան որ Մահմուտ Շէվքէթ փա- շայի սպաննութեան գործին մասնակից եղողներուն զբաղանքներն գտնուած թաշ կինակները ձերմակ յատակի վրայ կար- միր եղբայրներ ունին եղեր և միւսնոյն գոյնով ու ձեւով նշաններ կը կրեն եղեր ի րենց վրայ:

* Մահմուտ Շէվքէթ փաշայի յիշա- տակը յաւերժացնելու նպատակով զանա- զան ծրագիրներ կը պատրաստէ կառա- վարութիւնը: Այսպէս որոշուած է մայ- րաքաղաքին փողոցներէն մէկուն Մահմուտ Շէվքէթ փաշայի անուանելով տալ: Սակայն ղեռն յայտնի չէ թէ մահափորձին վա՞րը պէտք է կոչել այն անունով թէ Շիւլիի

պողոտան: Այն տեղ որ Մահմուտ Շէվ- քէթ փաշայ սպաննուած է. ողբեր մը պիտի չինուի և դպրոց մըն ալ պիտի կա- ուեցուի անոր անունով: Նոյնպէս կը մը տածուի շէնք մը շինել մահափորձին վա- րը և անոր վարձքով ամէն տարի Եւրո- պայ զրկել կարող երիտասարդ մը ուս- մունք անելու համար:

* «Մաթէն»ի Պոլսոյ թղթակցը հե- տեւեալը կը հեռագրէր իր թերթին Յունիս 13 թիւով:— Ձեռք անցուած թուղթե- րէն կը յայտնուի թէ դաւադրութիւնը կու- զէին գահ բարձրացնել Ապտ-իւ-Համիտը:

* Միւս կողմէ Պօլսէն հետեւեալը կը հեռագրուի «Թան»ի:— Ինչ ինչ շրջանակներու մէջ, զիտել կը տրուի Մահմուտ Շէվքէթ փաշայի մահափորձը կազմակերպողներուն մեծ մասը Զէրֆէզ է և որովհետև Զէրֆէզնե- րը ազգականներ ունին պալատին մէջ ուր բազմաթիւ չէրքէզուհիներ կան, կ'են- թադրուի թէ դաւադրութիւնը կուզէին վե- րահաստատել իր գահուն վրայ Ապտ-իւ- Համիտը առանց որ այս վերջինը տեղե- կութիւն ունեցած ըլլար խնդրին:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՂԱՐՁ

Տէր և Տիկին Լևոն Շէրիմեան իրենց որդեգրեալ դստեր Օր. Ռօզան անուան տարեդարձին առթիւ Թէթէճիքի Հայկա- կան մանկապարտէզի երկսեռ սանուց անց- եալ կիւրակէ առաւու խաթմիրով նախա- ճաշ մը նուիրեցին:

— Պ. Յովհաննէս Հ. Ծանփէրիւնի որ քաղաքէս ծ տարիէ ի վեր բացակայ կը գտնուէր, այս անգամ Եթովպիայէն 3-4 օրուան համար քաղաքս վերադառնալով իրեն նուիրական պարտականութիւն հա- մարած է նստի և առաջ Ազգ. Գերեզմա- նատուն այցելելով իր հանգուցեալ ծնողաց գերեզմաններն օրհնել տալ:

Այս առթիւ յիշեալ պարուն մատան նորոգութիւնն և գերեզմանատան բարե- զարդութիւնն և մանկապարտէզի աշա- կերտներն տեսնելով՝ ինքնաբերաբար և կրօնասիրական եռանդամբ բարեհաճել է երկու գաղղիական ոսկի նուիրել, խո- տանալով միանգամայն որ ինքն ուր որ գտնուի ամեն տարի իր նուէրը պիտի զրկէ ի պայծառութիւն Ազգ. Գերեզմա- նատան և ի յարատեւութիւն Հայկական մանկապարտէզի:

Գերեզմանատան Յանձնաժողովը հրա- պարակաւ իր շնորհակալութիւնը կը յայտ- նէ յիշեալ պարունին, և կը մողթէ որ այս- պիսիներ բազմապէս մեր բազմակարգ ազգին մէջ:

Ա Զ Դ

ԿԸ ՅԱՆԱՆԱՐԱՐԵՆԻ Ամերիկեան կը- թական բարձր հաստատութիւն վկայեալ Անդրիւնէնի քաջամուտ անձնաւորու- թիւն մը, որ տրամադրելի ժամեր ունի առանձին դասախօսութեամբ փափաքող- ներու այս օգտակար լեզուն դիւրին մե- թոտներով և կարճ ժամանակամիջոցի մէջ ուսուցանելու: ԴիՄԵԼ ՄԵԶ 15—10

Պ.

ԲԱՆԻԿԱՐՈՒՄ

Այս միջոցին գերապատեալ Բանկա- րօյա, որ Հիւլիսներու ղէմ իր կատարի յարձակումներով երեւելի հանդիսացած էր, բնաւ չի քարոզեց:

Սէն Ժընէվիէփի իրան իր վանքը քաջուած կապրէ:

Ինչ բանի կը մտածէր: Ինչ կը խոր- հէր:

Ժանն տ'Ալպրէի յուղարկաւորութենէ երկու օր վերջ, իրիկամուտին մօտ, գեղջկական տեսքով դեսպակ մը վա- քին առջև կանգ առաւ:

Երկու կիներ ի՞նչ և խոսքարանք մը տան, Սկուլ քողարկուած էին:

Դռնապան հայրը հարցուց ինչ որ կուզէին, ամենէ երիտասարդը պատաս- խանեց թէ կուզեն նոյն ինքն արքային խօսիլ:

Վանական ձեռքը երկինք բարձրա- ցնելով պատասխանեց թէ վանքին ամեն նախկինպատուելի արքային այնպէս չէին խօսեր, և ասկից զատ կիները իրաւունք չունէին սուրբ վանքին մէջ մտնել, ամե-

“ԳՐԱՅԻՆ”Ի ԺՅՈՒՆՈՒՆ

(37)

ՄԵՇԻԼ ԶԷՎԷԹ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

ՍԻՐՈՑ ԴԻԿԱՅԱՆԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ժ Ի Լ Օ

—Հոն է որ մարաշախտը կը բնակի հոն է, պարտէզին վրայ նայող երկու յարկաբաժիններուն մէջ որ երկու կիները կը բնակին: Հոն է նոյնպէս երկու Բար տանեաններու բնակարանը:

Ժիւ, իր յատակագիծը լմնցնելով, իր մօրեղբորը տուաւ:

Տամվիլ մարաշախտը կատարելապէս Մոմօրանսի ապարանքը կը ճանչնար: Ժիւի յատակագիծը ուրեմն իրեն իբր ա- ռաշնորդ չպիտի ծառայեր, բայց այս յա- տակագիծը իրեն պիտի ցուցուէր թէ ապարանքին ուժերը ինչպէս կազմուած էին, և ասիկա է որ իրեն կրնար թան- կազին ըլլալ:

Ժիւ մօրեղբայրը իր քիւրդուոյն գո-

վեստները չի սակարկեց, բայց աւելցուց.

—Հիմա պէտք է որ իմանաք թէ հոն ինչ կ'աշէին: Պէտք է ուրեմն միջոցը գտնես երկու կամ երեք օրը մէկ հոս գալու, և փափաքուած ժամանակ, պիտի ըսեմ քեզի ինչ որ պիտի ընես:

—Այս միջոցը գտնուած է, ըստ Ժի- յօ հանդարտութեամբ:

—Բացառել ինձ ասիկա:

—Արդարեւ Պ. տը Բարտանան կը կարծէ թէ հոս կուգամ ձեզ յրտեսելու համար, այո՛, այս բանը իրեն հաւատա- ցուցի:

Ժիւ պատասխանեց.

—Ժիւ, այլևս քեզ ապուշ չպիտի կո- չեմ: Դեռ քանի մը ջանք և պիտի ստանաս նշանաւոր արկղը որ, ինչ որ դուն ինքզ ինձ հաստատեցիր, այնքան շաքուց քեզ:

Ժիւ Մէմի ապարանքը թողուց, ուրախ և համոզուած որ իր հարստու- թիւնը չէրուած է:

—Բարտանանի ինչ պիտի պատմեմ, մտածեց ան քալելով:

Ծանկարծ սարսուց.

—Բայց, բացառանք ինքնիրեն, քանի որ գանձ մը պիտի ունենամ ըսե- լով ինչ որ Մոմօրանսի ապարանքը

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔԱՂԱՔԻՍ մէջ հրատարակուող երէկ-
աւան թերթերու հետադիւրներէն.

Պատ. Աստեանին կողմէ մահուան դա-
տապարտուած են հետեւեալները. Տոմատ
Սալի փաշա, ոստիկանութեան քաղա-
քական ճիւղին նախորդ տնօրէն Մուհիպ,
գեղապետ Յուսէպ. Թօփալ Թէվֆէք, հա-
լիքապետ Քեաղիմ, ծովային պաշտօնաւոր
հետախույզ Շէվքի, իսնապետ Մէհմէտ
Ալի, Գուհարպաշ Զիա, այս վերջինին
եղբայրը և (Ալէմտար) թերթին հիմնադիր
Հաքքը, Քէլէնպօլի բարձրագոյն վարժա-
րանին վերատեսուչ Ապտուլլահ Ալֆա և
հրազորաներուն ինքնաշարժին հետցապա-
նին օգնական Չէլքիզ Ճէվան:

Դատաւարտեալք այս առաւօտ Սուլ-
թան Պալադիտի հրապարակին մէջ կախա-
ղան բարձրացան:

—Պատ. Աստեանը ի բացակայութեան
մահուան դատաւարտեց հետեւեալները.
Իսխան Սապահէտտին. Քէմիլ Միտհաթ,
սպարապետ Չէքրի, Բէրթէվ Թէվֆէք,
իզմիրի նախորդ կուսակալ և ապա ներ-
քին գործոց նախարար Րէշիտ, Կիւմիւր-
նիսիայի նախարար Երեսփոխան Իսմայիլ և
Մէլիքութիւնի տնօրէն Շէրիֆ:

—Պատ. Աստեանը առանը հինգ տար-
ուան բանտարկութեան դատաւարտեց
Պարա Անմէտ, Բաղդադ և Բաթէթ, իբրեւ
ռոմի մասնակիցներ: Յիւսէպ բանտար-
կութեան դատաւարտեցան Քիւլիքի
Էմին և Միւլէյման փաշա Զատէ Ատիլ պէյ:

—Անպարտ հռչակուեցան հանգուցեալ
վէրիին ինքնաշարժին առաջնորդ Իսմա-
իլ, Սըլիլը Մուսթաֆա և Իզէտտին,
հարկաւորապէս Ատիլ և զեռ ուրիշներ, ո-
րոնք յանգուցուեցան ինքնաշարժին:

—Պատ. Աստեանը որոշեց որ ի բացա-
կարութեան մահուան դատաւարտեցան
ներուն ինչպէս նաև բանտարկեալներուն
լոտ օրինի ինչքերը գրաւուին:

—Քննադատ Յուսէպ փաշա կախուեց
ռաջ՝ իր շէքըրի զինուորականներուն
յոռնալով յորդոր կարգաց անոնց որ հը-
նազանդ կենան իրենց վերադասներուն,
քանի որ դառն կերպով իր անձին վրայ
փորձուցաւ անխնայութեան հետեւանք-
ները:

—Կախուածներէն ոմանք բնաւ չվախ-
ջան անոնք ստոյկեան աներկիղու-
թեամբ համակերպեցան իրենց աղէտաւոր
վախճանին:

—Մահապարտներուն գլխները Սրեք
լաթի առաւելունք մինչև 4, ա. ժալը 11
ի ցոյց դրուեցան, ամէնուն ալ կուրծքը
նախնա փակեցաւ:

—Ամբոխը զոհուեցաւ ողջունեց մա-
հալները: Կատարեալ հանդարտու-
թիւն կը տիրէ մայրաքաղաքին մէջ:

ԿՈՒՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐԻՆ Ս հետադրով հե-
տեւային ստացած է Նիւրիքին գործոց նա-
խարարութենէն:

ԱՆՔԱՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐԻՆ Ս մէջդըր-
ուած նահատակ Մահմուտ Շէվքէթ փա-
շին տուաւ:

—Ասիկա Պ. Արքային տուէք, ըսաւ
ան... Եւ անապարեցէք, եթէ չէք ու-
զեր պատժուի:

Այս կինը այնքան տիրական չեղաւ
մը խօսեցաւ որ արեղան շուարած սնա-
պարեց հնազանդի:

Կերևի թէ բարձրաստիճան կին մըն
էր, որովհետեւ հազիւ թէ Արքան նամակը
ստացաւ, տոգուեցաւ, չիթիցեցաւ, և
անապարեց խօսարարը վազել: Ետք
նախկին անձնաւորութիւն մ'էր, ոչ
քիչ համար այսպէս անհանգիստ եղած էր:

Ինչ եկաւ զոռնապան հոր դարձաւոր-
ւոր երբ տեսաւ արքայի խոնարհիլը
եղով քողարկուած կնոջ առջև:

Եւ այս դարձաւոր գրեթէ գայթակ-
ղութեան դարձաւ, երբ Արքայայրը,
քան ծայրի վրայ խօսք արտասանելէ
վերջ, կինը վառքը առաջնորդեց և եր-
կայն մայրի նրապալիթներէ անցուց:

Ամենէ ծաղկահասակը խօսարարը մը
նացած էր:
Արքայայրը, որ քողարկուած կնոջ կը

չափ սպաննիւններէն միջահասակ սե պե-
խաւոր, ծաւի աչքերով 27-28 տարուան
Քիւլիք Մուսթաֆա փաշայի նազմի և
երկայնահասակ, խառնեղ պիտիւրով, ըս-
պիտակ ժութով ծուռ և աչքերով Հիւրմէթ
միջահասակ, սե պիտիւրով, լեցուն և 22-
23 տարուան Ապտուլլահ փաշան պահու-
ած են: Ով որ այս երեքին մի մոլորակայն թա-
քսուողը յայտնէ 500 միայն նազմիին տե-
ղը ցուցուելուն 30): Իսկ Հիւրմէթի և
Ապտուլլահ փաշան պահուած տեղը ի
մացնողներուն 100 ական ուրիշէն՝ 200 ոս-
կիի վարձարութիւն մը պիտի ըլլայ:

ՔԱՂԱՔԻՍ Սուլթանի վարժարանին
նորնոր տնօրէն Շէվքէտտին էֆ. առջի
օր քաղաքս ժամանած և իր պաշտօնին
ձեռնարկած է: Շէվքէտտին էֆ. Միտիլի
կայս, վարժարանին նախորդ տնօրէն էր:
ՆԱԽԴՆԻՍՈՐ օր Հէյնէ Սէրաբան անուն
3-4 տարեկան աղջնակ մը Գորտեկիոյ
մէջ, Պելուի կողմը, ծովէ ինչալով խեղ-
ղուեցաւ:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐԻՆ Ս համեմատ վերջերս
Դատաւարի չղակաները մարտիները թե-
ւաւորած ըլլալով մեծ զնա պատճառեր
են բաւական բերքին:

ԱՌՋԻ օր Եգիպտական կարմիր Մահի-
կի հիւանդանոց-չոգենաւոր Մակեդոնիա-
յէն 450ի չափ խալած գաղթականներ հա-
սան քաղաքս: Ասիկէ զատ հիւանդ զին-
ուորներն ալ կը բերէր ինչպէս չոգենաւոր:
ՔԵՆՍԵՐԻՍ Գրառնի համեմատ, թու-
ղի աշխտեալին դրամագլուխը 200,000էն
600,000ի բարձրացած է:

* Դարձաւ «Քէօլի»-ն էլ տեղեկա-
նանք, թէ կամիւր սենտիքան վերջնակա-
նապէս կազմուած է:

ՀԵՄԻՍԿԱՆ Նախարարութենէն կու-
սակալութեան հաղորդուած է Կ. Պոլսոյ
հետազոտական պաշտօնատններէն Հիւսէյն
Ալիին, երկու հատ հետազոտական կեղծ
մուրճակ շինելով՝ վաճառականներէն 78
ոսկի չորթած է, ուստի եթէ երեք այս
կողմերը գալ իշխանութիւնք ձեռնարկեն:

ՄԱՂԱՔԻՍԻՆ «Միւլէթ» և Յատալ-
դիմութիւն» զարգին համար կրթական
նախարարութենէն 4000 դր. ի վճարագիր
մը հասած է:

Իբրեւ զարդ գործածուող և 5 դր. ի
ծախաւոր կեղծ հինգ ոսկիւններուն իրա-
կանին խիստ շատ նմանելուն և աստի
ժողովրդեան մէկ մասին խաբուիլը հա-
ւանական ըլլալուն համար ասոնք Պոլսոյ
մէջ հաւաքել տրուած և մաքսատունէն
անցնելին արգելուած ըլլալով՝ Պոլսէն
հրահանգ տրուած է որ հոս ալ նոյն ըն-
թացքը բռնեն այս կեղծ գարգոսկիներուն
նկատմամբ:

ՉԵՄԻԻԻ աղբիւրներուն մէջ երեցած հի-
ւանդութիւնը բոլորովին անհետացած ըլ-
լալով՝ ասիկէ վերջը որթատուեցան, չի-
ճացուելուն մասին հրահանգ զրկուած
է հոս:

ԱՌՋԻ օր Քաղաքս անցաւ Պէլլուքի
կուսակալ Հաքիմ պէյ, որ չոգենաւոր կե-
նալէն օգտուելով ցամաք ելաւ և կուսա-
կալ նազմը փաշայի այցելութիւն տուաւ:
ՊԱՏԵՐԱՍԿԱՆ Աստեանը որոշեց
Իսկիւնպի Ապտալ անուն անձը պաշար-

հետէր, վերջապէս խցիկի մը առաջ
կանգ առաւ:

Եւ այս խցիկը, գերապատուելի Բա-
նիկարօյի խցիկն էր:

Ողբիկներուն զոհերը միշտ բաց կ'ըլ-
լային:

—Հոն է, մրմուռ Արքայայր որ ան-
միջապէս քաշուեցաւ:

Կինը ներս մտաւ:

Բանիկարօյ զայն տեսնելով յանկարծ
ոտքի ելաւ, յօնքը պոստած:

Այն տան կինը քողը վերցուց և
ղէմքը բացաւ:

—Թագուհին... մրմուռ Արքան:

Իրօք, Գաթէրին տը Մէտիլին էր:

—Բարեւ, խեղճ մարդիս, ըսաւ թա-
գուհին զպտիւրով: Պէտք է ուրեմն ես
զամ գտնել ձեզ այս գողութիւն վաճարին
խորը: Առանց հաշուելու որ հոս մտնելու
համար, ստիպուեցայ ձեր Արքայայր ներ-
կայանալ, այնպէս որ տասը վայրկեանի
մէջ բոլոր միտքանութիւնը պիտի գիտնայ
թէ թագուհին մայրը հոս է...

—Հանդարացէք, տիկին, ըսաւ Բա-
նիկարօյ, յարգելի Արքայայրը անկա-
րող է այսքան կարեւոր անձանք մը
մատնել, բայց շատ պարզ միջոց մը կա

Հ. Ե Ա Հ Ո Ի Մ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԼ 1894-95
ԱՍՍԼԻ ԶՈՒԹԵՐ — ԻԶՄԻՐ

1. Սմին տեսակ շոգենաւորները վրայ ճշգրիտ տեղեկութիւններ:
2. Սղխարհի ամեն կողմերու համար երթեւեկութեան համար ամսական:
3. Ձեռքալ գիներով տոմարներ Դաղմակներուն փոխադրութեանց:
4. Ապրանքներու, Քօլիներու, Պակաւներու յանձնում աշխարհի չորս ժայրերը:
5. Ստանձնում ամեն տեսակ նիւթերու, արտաճումն, ներաճումն ու թրանզիթը:
6. Մաքսային ամեն տեսակ գործողութիւններ:
7. Ապրանքներու փոխարժէքներու զանձնում տեղւոյն մէջ, կանխապէս վճարմամբ:
8. Դիւրամտեղի եւ վատաւելի պայմաններ—Հազարէ աւելի թիւակիցներ—Ամեն

տեսակ գործաւորութեանց կանոնաւորութիւն—Քսան տարուան փոր-
ձաւորութիւն—Մանած հաստատութիւն:

ման գոտիէն դուրս հանել, Երեւոյ Մաղ
նիստ պիտի զրկուի:

ԱՌՋԻ օր դարձաւ քաղաքս սպասող
թուրք գաղթականներէն 12 հոգի Մաղ-
նիստ, 28 Այտն, 1 Տէնիզլի, 7 Սէօքէ,
1 Սալիկի և 2 հոգի ալ Ալաշէհի զրկուե-
ցան:

Նիֆի երկրագործական յանձնաժողո-
վին նախագահ Հաճի Հիւսէյն էֆ. հրա-
ժարած ըլլալով անոր տեղ պաշտօնի կոչ-
ուած է Արիֆ աղա Զատէ Րիզա պէյ:

ԳՕՐՏԵԼԻՍՈՐ Սըրալը և Էրնա գիւ-
ղերու բնակիչներու և խաղախորդ Հաճի
Մէհմէտ էֆ. ի միջև վիճելի եղած արօ-
տալայրին խնդիրը կարգադրուեց համար,
Մէհմէտ Խաթէին կողմէ նշանակուած
Տէֆէթթարը, կրթական տեսուչը, ա-
ւագ երկրաչափը, երկրագործական տե-
սուչը Մետրապօլիտը և Հաճի Օսման ու
Միսաք Մօրուքան էֆ. ներք յանձնարուած
մը կազմելով այս չաբաթ օր հոն պիտի
երթան:

ՕՐԻՆԵԼԻՍ Գարբէթի բաժնեթուղ-
թերը 322 Քրանքի ինկած են:

ՔԱՂԱՔԻՍ ՍՈՒԹԵՐԻՆ, որոց գան-
ձաւները կատարող պաշտօնէից համար
որոշուեցաւ Վարչ. Ժողովէն, որ այսու-
հետեւ պաշտօնական հազուստ հազնին:

ՔԵՆՍԵՐԻՍ դիտել կուտայ թէ վերջերս
Իզմիրի մէջ եգիպտական վիճակատման
կը ծախուին որոնց վաճարականութիւնը
կասկածելի է:

ՔԱՂԱՔԻՍ ՍՈՒԹԵՐԻՆ ստացուած
թուղթէ մը կը տեղեկանանք թէ մաւա-
ճառ արհեստաւորներէն կրտացի Իհամի
էֆ. օսմ անկեղանոցին 3 այծ նուիրած է:

ՄԵՃԼԻՍԸ ԻՍԱՐԷՆ Սիվրիարի հրա-
ժարեցուցեալ իսմայի էֆ. իր հին պաշ-
տօնին անցնելու մասին Շէյխիւլիսլամու-
թեան Պրիմուս կատարած է:

ԾԱԽՈՒԻ Է

Շիրին փողոց թիւ 33 տան մէջ նոր
կահկարասիներ ծախու գրուած ըլլալով՝
իւրաքանչիւր կ'հրաւիրուին զիմել այսօրնէ
սկսեալ ինչեալ տուել իրենց գնումները
ընկելու: 5—2

բոլոր անհանգստութիւններէ խուսափելու
համար, այն է զիս կանչել: Թագուհին
առաջին հրամանին Հաւրը պիտի գայի:
—Ապահով ես, ըսաւ Գաթէրին լաւ
մը Արքային նայելով:

—Որքնքով, Աստուծոյ նուիրուած
մարդ մը չի ստեր:

—Այո, բայց մարդի տը Բանի կարօ-
լա մը ճանչցած եմ որ իրեն գլխուն գոյծ
կը տեսնէր:

—Այդ մարդը մեռած է, տիկին, Ա
մէն պարագայի մէջ, եթէ տակաւին մար-
դի տը Բանի կարօլան ըլլայի, նուր
պիտի ստէր: Արքա, ստախոսութիւնը
միայն իմ մեծէս արգելուած է, մարդի,
ինքզինքս արգելուած էր:

Բանի կարօլա ցցուեցաւ: Իր աւեր-
ուած զէմքը տոգոյն և կոշտ երեցաւ,
տարօրինակ մեծութեան կերպարանքով
մը, իր ճերմակ և սե հագուստի ծաղի-
րուն մէջ, արձանի մը նման քարացաւ:

—Այո, մրմուռ Գաթէրին, հպարտ
ցեղէ մըն ես որ բնաւ ստախոսութեան չի
զիջանեցաւ և սակայն, ստախոսութիւնը
երբեմն օգտակար է... բայց թողունք այս:

(Շարունակելի)

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆՔ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Մանչեսթրի Հայ Տիկնանց ընկ. Չե-
ռաթ Տիկն Ոսկի Զաքիանի 5 անգղ.
ոսկի, Սարգիս Սիմոնեան ընտալիք իրենց
մօր մահուան տարեիցին առթիւ 1 լիր.
օսմ., Միհրան պէյ Մամիկոնեան իր գաւ-
կին մկրտութեան առթիւ 1 լիր. օսմ. Տի-
կն Ե. Պարտիզպանեան իր եղբոր մահ-
ուան տարեիցին առթիւ 1 լիր. օսմ.,
Օրք. Ա. Պէրկամարեան իրենց մօր մահ-
ուան տարեիցին առթիւ 162 հատ հաւ-
կիթով փիտէ, Բանջարավաճառ Պ. Դա-
ւիթ 90 հատ զոռու. 34 կապ բանձար,
Տիկն Հոփիսիէ Յովսէփեան «Մէհմէտ»
4 օխ. զառնուկի միս, Այրի Տիկն Բօզա
Դէորգեան 3 օխա չաբար:

Ա Զ Դ

Դօրտէլի Ս. Աստուածածին եկեղեց-
ւոյս վրայ դպրութեան չորս աստիճաննե-
րը առնելու փափաքով խնդրագիր տուող-
ները պարտին իրենց անձագրով (Նու-
ֆուս) Թաղ. Խորհրդարան ներկայ գրու-
նուիլ յառաջիկայ 16 Յունիսի կիրակի օր:
Այս առթիւ Խորհուրդս կը փութայ
յայտարարել թէ Դպրութեան յարմարա-
գոյնները պիտի ընտրուին քննութեամբ:
Եթէ որոշեալ թիւէն աւելի արժանաւոր-
ներ ըլլան, այս պարագային վիճակաւ
պիտի ընտրուին միայն եօթը հոգի:

Դօրտէլի 11 Յունիս ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ԿԵԼՔ

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊԱՂԻՍ, 12 Յունիս.— Պերկամէն
կը հաղորդուի, թէ Բեղար Սաքաւորը
նոր զահիճին կազմութիւնը դարձեալ
յանձնած է նախընթաց օր իր հրաժարա-
կանը մատուցանող վարչապետ Պ. Բա-
սիլին որ ընդունած է:

ՆՈՅՆ.— Սօֆիայէն հասած լուրեր կը
ճանաչանեն, թէ պուլկար վարչապետ Պ.
Տանէֆ, Բեղերսպուրկ երթալու դիտաւո-
րութիւն ունի:

ՆՈՅՆ.— Կիսապաշտօն Սօֆիական
«Պուլկար» թերթը իր խմբագրականին
մէջ կը հրատարակէ, թէ Սերպիա պար-
տաւոր է իսկոյն որոշել Սերպ և Պուլկար
անհամաձայնութեան խնդրոյն նկատմամբ
իր բռնելիք զէրքը:

ՆՈՅՆ.— Կը հաւաստուի, թէ յառա-
ջիկային Ռուսիոյ Նիքոլա Բ. Էմպրը և
Անգլիոյ Ճօրճ Ե. Թագաւորը տեսակցու-
թիւն պիտի ունենան:

Վեհապետներու տեսակցութիւնը տե-
ղի պիտի ունենայ Յինյանտիոյ մէջ:

ՆՈՅՆ.— Աթէնքէն հասած այս օրուան
հեռագիրները կը հերքեն Կոստանդին թա-
գաւորին զէմ կատարուած կարծեցեալ
մահափորձի տարածայնութիւնը որ չգիտ-
ցուի թէ ինչպէս հրապարակ եղած է:

ՆՈՅՆ.— Աթէնքէն կը հեռագրեն թէ
Պ. Վեհապետս մեկնեցաւ ի Սելանիկ և
անկէ ալ Պերկարտ:

ՆՈՅՆ.— Լուրով. մայրաքաղաքներէ
հասած վերջին լուրերը ստուգ կը համա-
րին Դաշնակից տէրութեանց չորս վար-
չապետներուն ի Բեղերսպուրկ գումարելիք
Ժողովը:

ՄՈՅՆ.— Կը հաւաստուի, թէ Պուլ-
կարի տեղի պիտի տայ մինչև այսօր չի-
րաւարարութեան մասին ունեցած վերա-
պահումներուն մէջ:

ՆՈՅՆ.— Պերկարտէն և Սօֆիայէն հա-
սած հեռագիրները կը հաղորդեն, թէ
առաւել զահիճները տրամադրի են ըս-
րեկամական համաձայնութեան մը գալու
համար:

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ 1782 թ. ՄԵԶ

Ընկերությունը ընդամենը պատկանում է

պատկանում, Գործերը կեն. աշխի է քան

Վճարած է միևնույն պայմաններում համար աշխի քան

Այս հանրաժանությամբ ընկերությունը կ'ապահովագրե հրդեհի դեմ շենքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, կեն. նպաստաւոր պայմաններով:

Անգլ. Ոսկի

15.000.000

88.000.000

ԾՈՒԿԱՅԻՆ ՃԻՒԴ

LIVERPOOL 11 DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերությունը կ'ապահովագրե նշանակաւոր ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

Հիացող ներկայացուցիչ Իգնատի

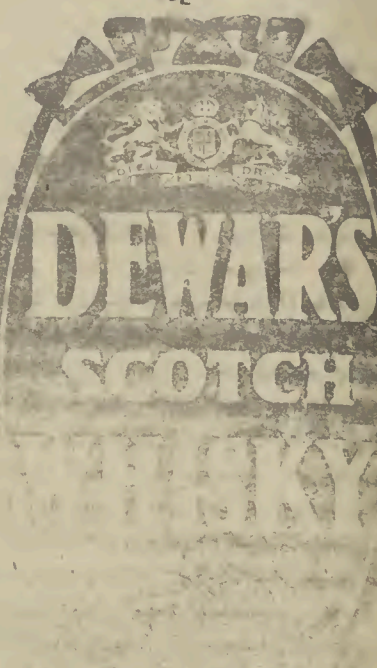
Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԲԱՍՏԱԴ ՆԱԶԱՐԻԹ ՊԱՐԲՈՒՆ 33, 35, 37

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՍՔԻՆ

Կը գտնուի հետեւեալ վաճառատներէն

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԵՂԵՐՈՒՄ

ՀԱՅ ԼԱՅՑ ԵՒ Լ. ԵՒ Լ.

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԼՈՒՍԱԽՈՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿ ՏԵՍԱԿ ԼԱՄԵՐՈՒ ՆԻՔՈՂԱՌՍ ՎԱՄՎԱՔԻՏՈՒ

Ի Զ Մ Ի Բ — Սփռնդիի փերսանիկն մեջ

Կը ՄԱՆՈՒԻՆ Երոզական լաւագոյն գործարաններու քարիւղի ամիսնաւոր ու կատարելագործեալ Մոլիվիքրաներ:

Կը ՄԱՆՈՒԻՆ քարիւղի հասարակ կամպեր, Բորգադիք Տէքզիդներ, ինչպէս նաեւ պատի Պրայաներ, վերջին նորածեղծներ:

Կը ՄԱՆՈՒԻՆ օգային կազի կամպեր, Լապտերներ ամեն տեսակ, ու 200 - 300 մոմի լոյս արձակող Մէլոդիք կամպերներ, գիւտ 1913ի

Կը ՄԱՆՈՒԻՆ օգային կազի և քարիւղի կըլէք ու Շիլեր, ինչպէս նաեւ տեսակ տեսակ Աֆալներ (մե. մաքսապատ):

Կը ՄԱՆՈՒԻՆ Երկտրական Բէլաւոր կամպերներ գրայանի և շէնքերու համար:

Կը ՄԱՆՈՒԻՆ Ալքոլով կամ օգային կազով վառ. ուող Մէլոդիքներ:

Կը ՄԱՆՈՒԻՆ Կերակուր եփելու քարիւղի Օճալներ (Բէլաւոր կամ Օճալներ կոչուած), իրենց լրացուցիչ մասերով և ձեռնարկ գրութեամբ պատ. լոյզներով:

Կը ՄԱՆՈՒԻՆ Գոյ տեղ կամ բաց օդի մէջ վառուող քարիւղի Լուսաւոր - կամպեր, Պալաւոր կամ ատանց Պալաւոր: Գիւտ 3 1/2 Օմ. Ոսկի և աւելի, մոտնալճարի գրութեամբ:

Կը ՄԱՆՈՒԻՆ Աւելիք մեծաքանակ և փոքրաքանակ ու Լեւոր, Բէլաւոր, Պալաւոր և Լեւոր կամպերու յատուկ սքանչելի Աֆալներ ու կըլէք: Կը ծախուին նաեւ օգային կազի երկաթէ և կապարէ լոյզովալներ ու երկտրական զանգակներու հաստատութեան համար ամեն տեսակ նիւթեր:

Հարաւանեկան եւ այլ հանդէսներու համար վարձու աւելեւ

ՄԻՆ ԸՆԷՔ Երբեք զնում մը, առանց անգամ մը իմ վաճառատունս այցելելու:

35 - 6

Ռ Օ Ս Ի Ա

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Արտօնեալ վ. և Կայսեր 1811 Մարտ 20 Թուական հրամանագրով

Կ Ե Դ Ր Ո Ն Ա Տ Ե Ղ Ի

ԲԵԳԵՐՍՈՒՐԿԻ ՄԱՍՆԱԽՈՐ ՇԷՆԻՆ ՄԵԶ

Ամբողջովի վճարուած Ընկերութեան դրամագումար Ըր. 13.000.000

Երաշխաւորութեան գումար » 231.840.000

Ապահովագր. վճարուած վնասուց հասցում եւ դրձկ/ձ. » 774.867.000

1911ին գանձուած թոյիւ եւ տոկոս » 124.086.000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԽՈՍ ՆՊԱՍՏԱԽՈՐ ՊԱՅՄԱՆԵՐՈՎ

Կ'ապահովագրէ հրդեհի ու փոխադրութեանց վտանգներու դէմ:

Կ'ապահովագրէ կեանքի վրայ և ամէն տեսակ արկածներու դէմ:

Կ'ապահովագրէ երկաթուղիի և շոգեմանի արկածներու դէմ:

Կ'ապահովագրէ ապակիներու կորուստներու դէմ:

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել՝ ընդհանուր գործակալութեան

ՄՈՐԱԲԵԱՆ ԵՒ ԳՈՒԶԻՆՈՐՈՂ Բաւաւժ Եռուած—ԻԶՄԻՐ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1796ին Ի Լոնտոն

Գոյ ընկերութեան

Վճարեալ Ապահովագրութեան

ՀՐԴԵՂԻ ՃԻՒԴ. — Ընկերութեանը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կը կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵՆԱՑԻ ՃԻՒԴ. — Ընկերութեանը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կեանքի տեղեկութեան վրայ: Խնայ ապահովագրութեանը, Ընկերութեանը ապահովագրութեանը ևն. ևն. Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել:

Կ. Ռ. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ

Քննիչ պատուիրակ

Ս. ՈՒԹԶՈԼ ԵՒ ԸՆԿ

Ընդհ. Գործակալ

ԼԸ ՏԱՆԻԻՊ Ա ՎԻԵՆ

ԱԽՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐԶԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատեալ 1867ին

Առաջնայատուկ ձեռնարկ կայս. եւ Թագ. կառավ. հսկողութեամբ:

Ցայսօր իր Ապահովագրութեանը վճարած է	250,000,000 ֆր.
Պահեստ ապահովութեան	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածքայ	7,000,000 »
Դրամագ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ձեռնարկ	35,000,000 »

Ընկերութեանը կ'ապահովագրէ. —

Կեանքի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով:

Որոշ պայմանաւորով կամ հասոյթի մը վճարմամբ

անկարողութեան պարագային:

Թաւոն ապահովագրութեանը 30/0 ապահովեալ յաւելումով:

Օժիտի եւ խնայողական ապահովագրութեանը:

Բօլիան պայմաններն ամենէն նորագոյններն են և ամենէն առատածնուն:

Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու:

ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆԻՐԷԶ

Քիւլիւ Գործակալ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻ

Ք Ա Մ Է Լ Ի Ա Ի

(ՆԱԽՈՐԴ. ԱՄԱՐԻՔԻՆ)

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ: Ամբողջ ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք որոշ պիտի կրնան գոհացնել ամենէն նորաճաշակները: Գիններու անհամեմատ ցածնութիւն, ապրանքներու անկողնութիւն անմիջեւ ևն Այսեւեցեք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻԱՅԻ Վաճառատունը համոզուելու համար:

ՏԵՐԵՆՈՒԹԻՒՆ